

Załącznik
do Uchwały Nr XXXV/436/12
Rady Miejskiej w Pabianicach
z dnia 3 grudnia 2012 r.

**PROGRAM WSPIERANIA
RODZINY
DLA GMINY
MIEJSKIEJ PABIANICE
NA LATA 2013-2015**

SPIS TREŚCI

Spis treści.....	2
I. WPROWADZENIE.....	3
II. DIAGNOZA ŚRODOWISKA I PROBLEMU.....	4
III. CELE PROGRAMU.....	8
IV. ADRESACI PROGRAMU.....	8
V. DZIAŁANIA I SPOSÓB ICH REALIZACJI.....	8
VI. REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU.....	11
VII. ZASADY FINANSOWANIA.....	12
VIII. Uwarunkowania PRAWNE.....	12
IX. EWALUACJA I OCENA PROGRAMU.....	13
X. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU.....	13
XI. Kosztorys.....	18
XII. Podmioty Świadczące pomoc.....	19
XIII. Zakończenie.....	24

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY DLA GMINY MIEJSKIEJ PABIANICE NA LATA 2013 – 2015

I. WPROWADZENIE

Rodzina jest podstawowym środowiskiem funkcjonowania i rozwoju dziecka, które powinno zapewnić mu bezpieczeństwo fizyczne i emocjonalne. Oddziałuje w sposób świadomy i nieświadomy na dziecko, przekazując mu system wartości, tradycje, kształtując jego aktywność i postępowanie na całe życie. Jest też najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Dlatego jeżeli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań.

Choroba alkoholowa, przemoc w rodzinie, niewydolność w pełnieniu funkcji opiekuńczo wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodziny, którym często towarzyszy problem ubóstwa, długotrwałego bezrobocia, czy zagrożenie bezdomnością. Rodziny takie wymagają stałego wsparcia i monitorowania przez przedstawicieli różnych grup zawodowych: pracowników socjalnych, asystentów rodziny, pedagogów, kuratorów sądowych (zawodowych i społecznych), policji itp.. Praca z rodziną winna być połączona z jej własną aktywnością. Organizując różnorodne formy pomocy na rzecz rodziny wieloprotymowej, należy konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Stąd podstawowym założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę. Umieszczenie dziecka w systemie pieczy zastępczej nie oznacza rozwiązania problemu rodziny. Z uwagi na więzi emocjonalne dziecka z rodziną i środowiskiem konieczne jest motywowanie rodziców do zmiany oraz praca prowadząca do stworzenia prawidłowych warunków rozwoju dziecka w rodzinie naturalnej i jego powrót do domu. Dlatego polityka państwa oraz wszelkie działania instytucji samorządowych i organizacji pozarządowych powinny być nakierowane na pomoc udzielaną rodzinie i w rodzinie. Działania władz państwowych i samorządowych w takich sytuacjach określa ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Nakłada ona na gminy obowiązek opracowania i realizacji 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Program Wspierania Rodziny dla gminy miejskiej Pabianice na lata 2013-2015 stanowi realizację dyspozycji ustawowej i jest spójny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Pabianice na lata 2005-2013. Należy zauważyć, że wspieranie rodziny, to jednocześnie rozwój i wzmacnianie społeczności lokalnej. W rodzinie, bowiem dorastają kolejne pokolenia, kształtuje się „kapitał ludzki”, który w przyszłości będzie tworzył społeczeństwo i wpływał na tempo jego rozwoju. Reformy ustroju terytorialnego państwa powodują, że coraz więcej kompetencji przejmują samorządy gmin i powiatów. Dzieje się tak wzorem innych państw Unii Europejskiej, w których służby społeczne funkcjonują jak najbliższe rodziny.

Pomoc społeczna, jako instytucja polityki społecznej państwa ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

Celem w pomocy społecznej jest m. in. zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc ta powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia oraz integracji ze środowiskiem. W przepisach o pomocy społecznej zawarta jest zasada pomocniczości, która kładzie nacisk na wspieranie a nie bezpośrednio zaspokajanie potrzeb.

Mianem rodziny dysfunkcyjnej określa się rodzinę, w której występują istotne nieprawidłowości w zaspokajaniu podstawowych potrzeb biologicznych i psychospołecznych dziecka. Problemy w takich rodzinach mają najczęściej charakter wielopokoleniowego procesu tworząc przez to błędne koło, które ciężko rodzinie przerwać wyłącznie własnymi siłami.

II. DIAGNOZA ŚRODOWISKA I PROBLEMU

Pabianice, jako miasto powiatowe jest lokalnym centrum edukacji, kultury i sportu. Tutaj zlokalizowane jest powiatowe szkolnictwo średnie, funkcjonuje rozbudowana sieć gimnazjów, szkół podstawowych i przedszkoli, zarówno o charakterze publicznym, jak też niepublicznym. W mieście funkcjonuje również szkoła Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna w Pabianicach. Dobrze wyposażona baza sportowa oraz prężnie działające ośrodki kultury tworzą możliwości samorealizacji, rozwoju zainteresowań oraz udziału w różnorodnych imprezach kulturalnych i sportowych. Miasto posiada również rozbudowany i dobrze działający system pomocy społecznej, w tym instytucje, placówki i programy działające na rzecz osób bezrobotnych, starszych, niepełnosprawnych, bezdomnych, rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, czy też osób wykluczonych bądź zagrożonych marginalizacją społeczną.

W Pabianicach funkcjonują też świetlice środowiskowe prowadzone zarówno przez Miejskie Centrum Pomocy Społecznej (Ośrodek Profilaktyki i Integracji Społecznej), jak i organizacje pozarządowe. Placówki te nie tylko organizują dzieciom czas wolny i pomoc w nauce, ale również współpracują z rodzicami dziecka, placówkami oświatowymi i podmiotami leczniczymi. Punktem wyjścia do określenia zadań Programu Wspierania Rodziny dla gminy miejskiej Pabianice na lata 2013-2015 jest analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Miejskiego Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach oraz analiza społeczna gminy miejskiej Pabianice zawarta w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2005-2013.

Dla potrzeb programu opracowano Kartę Diagnostyczną zawierającą informacje na temat liczby mieszkańców, liczby dzieci i młodzieży, liczby dzieci z terenu Pabianic umieszczonych w pieczy zastępczej, liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej, dodatku mieszkaniowego, świadczeń rodzinnych oraz Funduszu Alimentacyjnego.

**DANE O SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ i SPOŁECZNEJ W GMINIE PABIANICE
(stan do 31.12.2011 r.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011
MIESZKAŃCY (w osobach)			
Ogółem	69 018	68 475	67 837
Kobiety	37 264	37 049	36 744
Mężczyźni	31 754	31 426	31 093
Bezrobotni ogółem	4 004	4 108	4 721
Bezrobotni długotrwale ogółem	1 466	1 776	2 317
Bezrobotni ogółem z prawem do zasiłku	795	750	879
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA			
Liczba mieszkań w zasobie gminy	4 401	4 334	4 321
Liczba oczekujących na mieszkanie z gminy	131	120	121
Liczba mieszkań (lokali) socjalnych	38	42	24
Liczba osób oczekujących na mieszkanie (lokal) socjalny	218	206	229
Liczba żłobków w gminie	1	1	1
Liczba oczekujących dzieci na miejsce w żłobku	52	84	82
Liczba przedszkoli w gminie	14	14	15
Liczba oczekujących dzieci na miejsce w przedszkolu	140	145	150
Liczba szkół podstawowych	8	8	8
Liczba szkół gimnazjalnych	5	5	5
Liczba świetlic dla dzieci i klubów dla młodzieży	13	13	13

DANE O RODZINACH WIELODZIETNYCH KORZYSTAJĄCYCH ZE ŚWIADCZEŃ POMOCY SPOŁECZNEJ w 2011 r.

Rodziny wielodzietne korzystające ze świadczeń pomocy społecznej w 2011 r.		Rodziny wielodzietne niepełne korzystające ze świadczeń pomocy społecznej w 2011r.	
Rodziny wielodzietne w tym:	Ilość rodzin	Rodziny wielodzietne w tym:	Ilość rodzin

Rodziny z 3 dzieci	97	Rodziny z 3 dzieci	28
Rodziny z 4 dzieci	17	Rodziny z 4 dzieci	6
Rodziny z 5 dzieci	5	Rodziny z 5 dzieci	2
Rodziny z 6 dzieci	0	Rodziny z 6 dzieci	0
Rodziny z 7 dzieci	1	Rodziny z 7 dzieci	0
Rodziny z 8 dzieci	1	Rodziny z 8 dzieci	0
Rodziny z 9 dzieci	0	Rodziny z 9 dzieci	0
Rodziny z 10 dzieci	0	Rodziny z 10 dzieci	0
Rodziny z 11 i więcej dzieci	0	Rodziny z 11 i więcej dzieci	0
Ogółem	121	Ogółem	36

Karta Diagnostyczna Programu Wspierania Rodziny Gminy Miejskiej Pabianice.

Wyszczególnienie:

Rok 2011

Liczba mieszkańców Pabianic	67.815
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	1.739
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych	2.734
Liczba rodzin korzystających z Funduszu Alimentacyjnego	578
Liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego	1.927
Liczba dzieci zamieszkujących w Pabianicach w wieku 0-13	7.370
Liczba młodzieży zamieszkującej w Pabianicach w wieku 14 – 18	3.327
Liczba rodzin zastępczych	153
Liczba placówek opiekuńczo wychowawczych	1
Liczba dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	91
Na terenie gminy miejskiej pracuje 5 zawodowych rodzin zastępczych oraz 148 niespokrewnionych i innych.	
Liczba dzieci/młodzieży z terenu Pabianic umieszczonych w rodzinach zastępczych	189.
Z analizy danych MCPS za 2011 rok wynika, że ok. 12 % mieszkańców miasta korzysta z różnych form wsparcia realizowanych przez Centrum.	

Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej 8.143

Występujący problem – wskazywany poza ubóstwem:

Bezrobocie	2.604	32 %
Długotrwała choroba	1.711	21 %
Alkoholizm/problem alkoholowy	167	2 %
Niezaradność w sprawach opiekuńczo –wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	1.796	22 %
Bezdomność	71	0,8 %
Narkomania	2	0,025 %

Bezrobocie (32 %) i długotrwała choroba (21 %), to przyczyny trudnej sytuacji dotykające znaczną grupę klientów pomocy społecznej, które jednocześnie generują szereg innych niebezpiecznych dysfunkcji społecznych.

Na porównywalnym do lat poprzednich poziomie pozostaje odsetek rodzin, w których przyczyną kryzysu jest problem uzależnienia od alkoholu, gdzie ze szczególną uwagą traktowane są rodziny z problemem alkoholowym, w których pozostają dzieci.

Niezaradność opiekuńczo-wychowawcza oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego rodzin, nawet jeśli dotyka niewielkiego odsetka rodzin to traktowana jest przez służby społeczne priorytetowo, gdyż dotyczy najsłabszej grupy, jaką są dzieci. Na naszym terenie jednak to poważny problem (22%).

Źródła danych statystycznych:

- Urząd Miejski w Pabianicach (BIP),
- Urząd Miejski w Pabianicach – Wydział Spraw Obywatelskich (ewidencja ludności),
- Wydział Spraw Lokalowych (dodatki mieszkaniowe),
- Miejskie Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach – sprawozdanie za rok 2011,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pabianicach – piecza zastępcza.

Analiza SWOT Lokalnego Systemu Wspierania Rodziny i Opieki nad Dzieckiem.

Mocne strony:

- W systemie wspierania rodziny i opieki nad dzieckiem są działający już na terenie miasta od 2009 roku asystenci rodziny.
- Liczne i otwarte na współpracę organizacje pozarządowe, prowadzące placówki opiekuńczo wychowawcze wsparcia dziennego oraz programy i projekty z zakresu wspierania rodziny.
- Dostępność do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego, realizowanego przez jednostki publiczne i organizacje samorządowe.
- Rozwijający się system pieczy zastępczej.
- Realizacja licznych programów osłonowych i profilaktycznych.
- Kompetentna i oddana, ale też stale doskonaląca swoje umiejętności kadra pomocy społecznej.
- Dostępność usług opiekuńczych i specjalistycznych świadczonych rodzinom.
- Zabezpieczenie w budżecie miasta niezbędnych środków na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny.
- Otwartość Urzędu Miejskiego i Miejskiego Centrum Pomocy Społecznej na współpracę ze środowiskiem lokalnym.
- Ogólnie dostępna oferta pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Istniejąca sieć ośrodków wsparcia dziennego.

Słabe strony:

- Mała świadomość i gotowość społeczna w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej.
- Brak nawyków korzystania z rodzinnego poradnictwa specjalistycznego.
- Zbyt mała aktywność w zakresie organizacji grup wsparcia i grup samopomocowych.
- Niewystarczająca ilość propozycji spędzania czasu wolnego oraz socjoterapii dla młodzieży zagrożonej demoralizacją.

Szanse:

- Utworzenie stanowisk pracy dla asystentów rodziny.

- Pozyskiwanie środków projektu systemowego dla OPS-ów z Europejskiego Funduszu Społecznego na przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu rodzin zagrożonych.
- Możliwość pozyskiwania środków pozabudżetowych na projekty rozwijające tzw. kapitał ludzki.
- Tworzenie nowych form pracy z rodziną, w tym usług asystenta osób niepełnosprawnych, pedagoga środowiskowego, brokera edukacyjnego, streetworkerów.
- Pozyskanie kandydatów do pełnienia roli rodziny wspierającej.

Zagrożenia:

- Ograniczone środki budżetowe Miasta Pabianice na realizację zadań programu wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej.
- Ograniczone możliwości zaspokojenia uzasadnionych potrzeb mieszkaniowych rodzin.
- Pauperyzacja społeczeństwa i osłabianie funkcji opiekuńczej rodziny.
- Niski poziom kształcenia adekwatnego do późniejszych możliwości zatrudnienia.
- Trudności w pozyskiwaniu środków pozabudżetowych na realizację zadań z zakresu polityki społecznej inwestujących w kapitał ludzki.
- Niska świadomość problemu i umiejętności szukania pomocy przez rodziny dysfunkcyjne.

III. CELE PROGRAMU

Utrzymanie dziecka w rodzinie bądź jego powrót do rodziny jest celem priorytetowym, dlatego praca z rodziną powinna być rozpatrywana z perspektywy potrzeb dziecka.

Cel główny Programu:

Skuteczne wspieranie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz w przywracaniu im zdolności do pełnienia tych funkcji.

Cele szczegółowe:

1. **Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny.**
2. **Wspieranie rodzin zagrożonych patologią, rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmocnienie i wyzwalanie zasobów tkwiących w rodzinach.**
3. **Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży**
4. **Zapewnienie opieki i wychowania dzieci w przypadku niemożności wypełniania tych zadań przez rodziców**

IV. ADRESACI PROGRAMU

Odbiorcami programu będą rodziny zamieszkałe w Pabianicach, w szczególności doświadczające problemów opiekuńczo-wychowawczych, zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej bądź też takie, którym została odebrana lub ograniczona władza rodzicielska poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

V. DZIAŁANIA I SPOSÓB ICH REALIZACJI

Dla realizacji celów zakłada się następujące działania:

1. Wsparcie interdyscyplinarne

W pracy z rodziną ważna jest koordynacja działań różnych instytucji i służb wspierania rodziny. Zatem zakładamy, że praca ta będzie realizowana przez powoływanie grup interdyscyplinarnych, w skład których wchodzić będą w szczególności: asystent rodziny,

pracownik socjalny, konsultant w punkcie konsultacyjnym do spraw przemocy w rodzinie, pedagog, przedstawiciel policji, kurator sądowy. Praca ta powinna skutkować trafniejszą diagnozą problemów, ustaleniem spójnego planu pomocy oraz uruchamiać mechanizmy współpracy z właściwymi instytucjami i służbami.

2. Usługi asystenta rodziny

Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej prawidłowe wychowanie dzieci. W okresie realizacji programu zakłada się objęcie usługami asystentów rodziny, co najmniej 40 rodzin.

Asystent rodziny, ma pełnić specyficzną rolę w stosunku do rodzin wychowujących dzieci, które mają kłopoty z należytym wypełnianiem obowiązków opiekuńczych i wychowawczych wobec swego potomstwa. Rola asystenta będzie polegała na intensywnej pracy z rodziną w celu niwelowania jej słabych punktów, nauczania jej zachowań, czynności - niejednokrotnie podstawowych - tak, aby możliwe było zbudowanie bądź odbudowanie normalnego funkcjonowania rodziny, a pozostawienie w niej dziecka nie zagrażało jego rozwojowi. Praca asystenta wymaga pełnej dyspozycyjności i poświęcenia się rodzinie, która ma wolę współpracy z asystentem na rzecz zmiany swojego życia. Powinno być dokładnie tak, jak wskazuje na to nazwa tego stanowiska - asystent asystuje rodzinie w pokonywaniu jej trudności. Należy z całą mocą podkreślić, że nie jest to budowanie nowych struktur obok pomocy społecznej. To właśnie pomocy społecznej dodano nowe narzędzie do pracy z rodziną: pracownika mobilnego, dyspozycyjnego, gotowego w każdej chwili do pomocy powierzonej jego opiece rodzinie, który ma do wykonania bardzo konkretne zadanie: pomóc rodzinie zrealizować plan naprawczy tak, aby groźba zabrania jej dziecka została odsunięta. Aby efektywnie wypełniać swoje zadania, asystent rodziny ma możliwość współpracy z całą infrastrukturą społeczną w gminie, a także możliwość prowadzenia konsultacji ze specjalistami z różnych dziedzin.

Działania asystentów rodziny w projekcie „Drogowskaz-PRZEMIANA” trwają od czerwca 2009 roku. Asystent przede wszystkim ma za zadanie zmienić stosunek osób w rodzinie do własnej sprawczości, zwiększyć ich poczucie wpływu na własne życie, podnieść samoocenę. Indywidualna pomoc służy rozwojowi kompetencji poszczególnych członków rodziny (rodziców, dzieci), osiągania wyznaczonych przez nich celów, wzbudzeniu w nich wiary w swoje możliwości oraz motywowaniu do podejmowania działań, do tej pory uznawanych za niemożliwe. Liczba rodzin z którymi pracuje asystent rodziny w projekcie została ustalona na poziomie od 6 do 8 (zgodnie z Ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która mówi art. 15 pkt 4: *Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 20*). Na podstawie kilkuletnich doświadczeń przyjęto w projekcie taką liczbę rodzin, która umożliwi osiągnięcie realnych efektów w pracy z nimi asystentów rodziny w trakcie każdego roku projektowego.

3. Prowadzenie i rozwój różnorodnych form wsparcia dziennego

Rodziny wychowujące dzieci w wieku szkolnym, a zwłaszcza rodziny, które mają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, potrzebują pomocy w zakresie organizowania dzieciom czasu wolnego, pokonywania trudności szkolnych, zaburzeń zachowania itp.. W związku z tym konieczny jest rozwój różnorodnych środowiskowych form dziennej opieki nad dziećmi i młodzieżą w wieku szkolnym. Placówki wsparcia dziennego mogą być prowadzone w formie:

- a. opiekuńczej (ośrodki edukacji uzupełniającej, świetlice i kluby środowiskowe, ogniska wychowawcze),
- b. specjalistycznej (socjoterapeutyczne, dla dzieci niepełnosprawnych, z zaburzeniami zachowania, socjalizacyjne dla młodzieży),
- c. pracy podwórkowej realizowanej przez tzw. wychowawców podwórkowych-streetworkerów (działania animacyjne i socjoterapeutyczne).

4. Pomoc w formie rodzin wspierających

Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia rodziny i dziecka. Zadania rodziny wspierającej to m. in. pomoc w opiece nad dziećmi, prowadzeniu gospodarstwa domowego, wspólne spędzanie czasu wolnego. Pomoc ta będzie wynikać z przyjętego i zaakceptowanego planu pomocy rodzinie, a realizowana będzie na podstawie zawartej umowy. Rodzina wspierająca może otrzymać zwrot kosztów świadczonej pomocy, co zostanie określone w treści umowy.

W celu podniesienia skuteczności oddziaływania rodzin wspierających, należy zadbać o ich przygotowanie poprzez poradnictwo oraz szkolenie.

5. Poradnictwo specjalistyczne

Praca z rodziną może być prowadzona w formie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (pedagogicznego, prawnego, zawodowego, itp.), terapii systemowej rodzin, treningu umiejętności wychowawczych dla rodziców, psychoedukacji, mediacji. Narzędziem wzmocnienia rodziny może być również doradztwo w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, dbałości o higienę osobistą i otoczenia. Tam, gdzie jest to potrzebne i możliwe, praca powinna opierać się o kontrakt z rodziną. Poradnictwo powinno dotyczyć sposobów zaspokajania potrzeb dziecka i rozwiązywania problemów wewnątrzrodzinnych. Terapia rodzin powinna być prowadzona z wykorzystaniem najnowszych metod i technik terapeutycznych. Niezwykle ważnym elementem jest również dostęp rodziny do pomocy prawnej, szczególnie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Szczególną rolę winna tu pełnić Sekcja Wspierania Rodziny wraz z asystentami rodziny.

6. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne

W ramach działań profilaktycznych powinno się uwzględnić usługi dla rodzin wychowujących dzieci, szczególnie dzieci niepełnosprawne. Usługi te stanowią będą wsparcie dla rodziców w zapewnieniu należytej opieki nad dziećmi, w czasie gdy nie mogą oni sprawować jej osobiście lub gdy ich kompetencje rodzicielskie są niedostateczne.

7. Organizowanie grup wsparcia, grup samopomocowych i pomocy wolontarystycznej

Kolejnym narzędziem wzmocnienia rodzin dysfunkcyjnych będzie pomoc wolontarystyczna oraz już wykorzystanie istniejących lub tworzonych w miarę potrzeb nowych grup wsparcia i grup samopomocowych. Ich celem będzie wymiana doświadczeń, zapobieganie izolacji, a także wzmocnienie systemu wsparcia.

8. Tworzenie i realizacja projektów i programów wspierających rodzinę

Kolejnym narzędziem wsparcia dziecka i rodziny będzie dalszy rozwój struktury oraz tworzenie i realizacja projektów i programów, w tym m. in. kontynuacja:

- Projektu systemowego EFS „Drogowskaz-PRZEMIANA”,
- Programu „Prace Społecznie Użyteczne” (z podwojonym wkładem środków z Funduszu Pracy),
- Klubu Integracji Społecznej,
- Zespołu Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Sekcji Wspierania Rodziny.

9. Pomoc finansowa i rzeczowa dla rodzin

Wsparcie i pomoc w ramach tego działania powinno być kierowane do osób i rodzin, które z różnych przyczyn nie mogą funkcjonować prawidłowo w oparciu o posiadane środki i zasoby. Wsparcie powinno być wielopłaszczyznowe i obejmować zarówno poprawę ich warunków bytowych jak i wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży,

barier w dostępie do leczenia, rehabilitacji, wypoczynku i inne. Priorytetem pomocy jest zapewnienie dzieciom i młodzieży ze środowisk zagrożonych i dysfunkcyjnych ciepłych posiłków, wyposażenia w podręczniki i artykuły szkolne, opieki przedszkolnej, wypoczynku i możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego.

10. Partycypacja w kosztach umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- ✓ 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- ✓ 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- ✓ 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- ✓ 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- ✓ 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- ✓ 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej - średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka albo środków finansowych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz środków finansowych na bieżące funkcjonowanie tej placówki.

VI. REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU

Przy realizacji Programu współpracują:

1. Realizatorzy:

- Wydział Spraw Społecznych i Gospodarczych, Wydział Edukacji, Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Pabianicach,
- Miejskie Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach,
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Środowiskowy Dom Samopomocy,
- szkoły podstawowe i gimnazjalne,
- przedszkola publiczne,
- Żłobek Miejski,
- miejskie placówki kulturalno-oświatowe,
- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji.

2. Partnerzy:

- Powiatowy Urząd Pracy,

- placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze oraz wspierające,
- przedszkola i szkoły niepubliczne,
- niepubliczne żłobki i kluby dziecięce,
- organizacje pozarządowe,
- kluby sportowe,
- kościoły i związki wyznaniowe,
- Straż Miejska,
- Zakład Gospodarki Mieszkaniowej,
- Wydział Spraw Lokalowych Urzędu Miejskiego w Pabianicach
- Komenda Powiatowa Policji,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
- Sąd Rejonowy w Pabianicach.

W realizacji swoich zadań w/w podmioty powinny kierować się dobrem rodziny, a jej wspieranie traktować, jako priorytet, także wówczas, gdy nie stanowi ono ich podstawowej misji.

Program jest zobowiązaniem gminy miejskiej Pabianice i jej jednostek do realizacji przyjętych celów, a także ma za zadanie stymulować do ukierunkowanych działań na rzecz dziecka i rodziny.

VII. ZASADY FINANSOWANIA

Finansowanie programu odbywać się będzie ze środków:

- budżetu gminy miejskiej Pabianice,
- dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych,
- dotacji z budżetu państwa na realizację zadań zleconych,
- programów rządowych z zakresu wspierania rodziny,
- funduszy Unii Europejskiej,
- innych środków pozyskanych w ramach konkursów.

Środki finansowe na realizację poszczególnych działań będą uwzględniane cyklicznie i zwiększane w miarę potrzeb w rocznych planach finansowych.

VIII. UWARUNKOWANIA PRAWNE

Uwarunkowania prawne podejmowanych działań w ramach programu wspierania rodzin.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej jest najważniejszym aktem prawnym regulującym wszystkie aspekty życia członków naszego społeczeństwa. Jest to akt prawny najwyższej wagi, któremu powinny być podporządkowane ustawy i rozporządzenia dotyczące różnych sfer życia społecznego. Realizując „Program wspierania rodziny w gminie miejskiej Pabianice na lata 2013-2015” należy brać pod uwagę między innymi:

- Ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z 9 czerwca 2011 r. (Dz. U. z 2011 r. Nr 149 poz. 887 z późn. zm.),
- Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.),

- Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),
- Ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 1964 r. Nr 9, poz. 59 z późn. zm.),
- Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109 z późn. zm.),
- Ustawę z 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2011 Nr 45 poz. 235).

IX. EWALUACJA I OCENA PROGRAMU

Koordynatorem Programu Wspierania Rodziny jest Dyrektor MCPS. Koordynator w terminie do 28 lutego następnego roku przedłoży Prezydentowi Miasta Pabianic sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawi potrzeby związane z realizacją zadań.

Monitoring Programu prowadzony będzie corocznie poprzez gromadzenie danych i informacji w zakresie wszystkich działań opisanych w niniejszym Programie.

Monitorowanie działań będzie dokonywane również poprzez analizę następujących danych:

1. Liczba interwencji kryzysowych.
2. Liczba wspieranych rodzin.
3. Liczba rodzin doświadczających przemocy domowej.
4. Liczba dzieci w placówkach wsparcia dziennego.
5. Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
6. Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
7. Liczba dzieci powracających z systemu pieczy zastępczej do rodzin naturalnych.
8. Kwota wydatkowana na realizację różnych programów celowych ze wskazaniem źródeł finansowania.
9. Kwota wydatkowana na koszty utrzymania dzieci w systemie pieczy zastępczej, w tym kwota wydatkowana na współfinansowanie pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

X. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

Realizacja zadań zawartych w Programie odbywać się będzie w sposób ciągły i systematyczny, w ramach czasowych obowiązywania Programu, czyli w latach 2013-2015.

Cel szczegółowy: Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny.

Zadania	Realizatorzy Programu	Planowany termin realizacji	Źródło finansowania
Cel operacyjny: Wspieranie rodzin o niskim statusie materialnym szczególnie z problemem niepełnosprawności i bezrobocia.			

Aktywizacja zawodowa rodzin z problemem bezrobocia.	Miejskie Centrum Pomocy Społecznej	2013-2015	W ramach budżetu MCPS
Dostarczanie usług i świadczenie pomocy społecznej rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialnych.	Miejskie Centrum Pomocy Społecznej	2013-2015	W ramach budżetu MCPS
Pomoc w dostępie dzieci do Żłobka Miejskiego i przedszkoli - współfinansowanie wyżywienia.	Miejskie Centrum Pomocy Społecznej	2013-2015	W ramach budżetu MCPS
Zapewnienie dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin posiłków w szkole.	Miejskie Centrum Pomocy Społecznej	2013-2015	W ramach rządowego programu – "Pomoc państwa w zakresie dożywiania"
Pomoc w zaopatrzeniu dzieci i młodzieży w artykuły szkolne i podręczniki.	Miejskie Centrum Pomocy Społecznej	2013-2015	W ramach budżetu MCPS
Udzielanie dzieciom i młodzieży stypendiów i zasiłków szkolnych.	Wydział Edukacji, Kultury i Sportu	2013-2015	Budżet Wydziału
Współorganizowanie i współfinansowanie wypoczynku dzieci i młodzieży z ubogich rodzin.	Wydział Spraw Społecznych i Gospodarczych, Miejskie Centrum Pomocy Społecznej,	2013-2015	Budżet Wydziału,

Cel szczegółowy: Wspieranie rodzin zagrożonych patologią, rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmocnienie i wyzwalanie zasobów tkwiących w rodzinach.

Zadania	Realizatorzy Programu	Planowany termin realizacji	Źródło finansowania
Cel operacyjny: Wzmocnienie funkcji opiekuńczo- wychowawczej rodziny.			
Zatrudnienie asystentów rodziny i podnoszenie ich kwalifikacji.	Miejskie Centrum Pomocy Społecznej	2013-2015	W roku 2013 w ramach projektu "Drogowskaz – Przemiana", 2014 i 2015 w ramach

			budżetu MCPS
Powołanie i funkcjonowanie Zespołu do spraw asysty rodzinnej.	Miejskie Centrum Pomocy Społecznej	2013-2015	W roku 2013 w ramach projektu "Drogowskaz – Przemiana", 2014 i 2015 z budżetu MCPS
Funkcjonowanie placówki wsparcia dziennego.	Miejskie Centrum Pomocy Społecznej	2013-2015	W ramach budżetu jednostki
Powołanie i funkcjonowanie rodzin wspierających.	Miejskie Centrum Pomocy Społecznej	2014-2015	W ramach budżetu MCPS
Zapewnienie rodzinom pomocy prawnej.	Miejskie Centrum Pomocy Społecznej	2013-2015	W roku 2013 w ramach projektu "Drogowskaz – Przemiana", 2014 i 2015 – w ramach budżetu MCPS
Rozbudowa sieci poradnictwa rodzinnego oraz prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz przemocy w rodzinie.	Miejskie Centrum Pomocy Społecznej, Żłobek Miejski, przedszkola, szkoły podstawowe i gimnazjalne, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	2013-2015	W ramach budżetów jednostek
Promocja i realizacja programów profilaktycznych, terapeutycznych, psychoedukacyjnych, skierowanych do rodziców i dzieci (dotyczących profilaktyki uzależnień, edukacji w zakresie konstruktywnego spędzania czasu wolnego, edukacji w zakresie doboru właściwych metod wychowania, edukacji dotyczącej radzenia sobie w kryzysie).	Żłobek Miejski, przedszkola, szkoły podstawowe i gimnazjalne, Miejskie Centrum Pomocy Społecznej	2013-2015	W ramach budżetów jednostek
Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez propagowanie działalności klubowej	Miejskie Centrum Pomocy Społecznej, miejskie placówki oświatowe i kulturalno-oświatowe, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji,	2013-2015	W ramach budżetów jednostek

i rozwój placówek wsparcia dziennego oraz poprzez sport, rekreację i kulturę.	Wydział Edukacji, Kultury i Sportu		
Zwiększenie aktywności własnej rodziny poprzez działania realizowane w środowisku lokalnym.	Miejskie Centrum Pomocy Społecznej, miejskie placówki oświatowe	2013-2015	W ramach budżetów jednostek
Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych w dostępie do rehabilitacji zawodowej, społecznej, leczniczej.	Miejskie Centrum Pomocy Społecznej, Środowiskowy Dom Samopomocy	2013-2015	W ramach budżetów jednostek
Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, przestępczości oraz uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży.	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejskie Centrum Pomocy Społecznej, miejskie placówki oświatowe	2013-2015	W ramach budżetów jednostek

Cel szczegółowy: Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

Zadania	Realizatorzy Programu	Planowany termin realizacji	Źródło finansowania
Cel operacyjny: Zapewnienie dzieciom i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi różnorodnych form pomocy.			
Współpraca ze szkołami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych.	szkoły podstawowe i gimnazjalne, Miejskie Centrum Pomocy Społecznej	2013-2015	W ramach budżetów jednostek
Wspieranie dzieci z rodzin nie posiadających możliwości finansowych w rozwijaniu uzdolnień.	Wydział Edukacji, Kultury i Sportu, Miejskie Centrum Pomocy Społecznej	2013-2015	W ramach budżetów jednostek
Rozwój i wzbogacanie istniejących programów profilaktycznych i edukacyjnych.	Miejskie Centrum Pomocy Społecznej, miejskie placówki oświatowe	2013-2015	W ramach budżetów jednostek
Promowanie aktywności młodego pokolenia, poprzez wspieranie idei wolontariatu oraz inicjowanie programów wyłaniania liderów młodzieżowych w różnych	Miejskie Centrum Pomocy Społecznej, miejskie placówki oświatowe	2013-2015	W ramach budżetów jednostek

sferach życia publicznego.			
Organizowanie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych.	miejskie placówki oświatowe, Miejskie Centrum Pomocy Społecznej	2013-2015	W ramach budżetów jednostek
Uświadomienie rodzicom i opiekunom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży.	miejskie placówki oświatowe, Miejskie Centrum Pomocy Społecznej	2013-2015	W ramach budżetów jednostek
Tworzenie integracyjnych form wychowania, opieki i nauczania osób niepełnosprawnych.	miejskie placówki oświatowe, Miejskie Centrum Pomocy Społecznej	2013-2015	W ramach budżetu jednostek

Cel szczegółowy: zapewnienie opieki i wychowania dzieci w przypadku niemożności wypełniania tych zadań przez rodziców

Zadania	Realizatorzy Programu	Planowany termin realizacji	Źródło finansowania
Cel operacyjny: współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej			
Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka.	Wydział Spraw Społecznych i Gospodarczych	2013-2015	W ramach budżetu Wydziału
Współfinansowanie pobytu dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.	Wydział Spraw Społecznych i Gospodarczych	2013-2015	W ramach budżetu Wydziału

XI. KOSZTORYS

ROK 2013

Wynagrodzenia roczne 5 asystentów rodziny **182.000 zł (ubrutowione brutto)** – **zapewnione w ramach projektu „Drogowskaz – Przemiana”**

Wynagrodzenia kierownika Sekcji Wspierania Rodziny **58.500 zł (ubrutowione brutto)** – **zapewnione w ramach projektu „Drogowskaz – Przemiana”**

Wynagrodzenie Koordynatora asystentów rodziny **49.400 zł (ubrutowione brutto)** **zapewnione w ramach projektu „Drogowskaz – Przemiana”**

Koszt roczny wynajmu pomieszczeń (wraz z mediami) w dotychczasowej lokalizacji (Zamkowa 58A) **36.000 zł (brutto)** – **zapewnione w ramach projektu „Drogowskaz – Przemiana”**

Koszty eksploatacyjne związane z utrzymaniem biura (sprzątanie, materiały biurowe i środki czystości) **10.000 zł (brutto)** – **zapewnione w ramach projektu „Drogowskaz – Przemiana”**

Zapewnienie rodzinom pomocy prawnej – umowa zlecenie – **4 800 zł (brutto)** **zapewnione w ramach projektu „Drogowskaz – Przemiana”**

Koszty związane ze współfinansowaniem pobytu dziecka w pieczy zastępczej:
min. 150 000 zł

Ogółem: **490.700 zł (brutto) w roku 2013** – w tym **340.700 zł z projektu „Drogowskaz – Przemiana”**

ROK 2014

Wynagrodzenia roczne 5 asystentów rodziny **195.000 zł (brutto)**

Wynagrodzenia kierownika Sekcji Wspierania Rodziny **58.500 zł (brutto)**

Wynagrodzenie Koordynatora asystentów rodziny **49.400 zł (brutto)**

Koszt roczny wynajmu pomieszczeń - biura Zespołu do spraw asysty rodzinnej (wraz z mediami) w dotychczasowej lokalizacji (Zamkowa 58A) **18.000 zł (brutto)**

Koszty eksploatacyjne związane z utrzymaniem biura Zespołu do spraw asysty rodzinnej (sprzątanie, materiały biurowe i środki czystości) **10.000 zł (brutto)**

Powołanie i funkcjonowanie rodzin wspierających – **8000 zł (brutto)**

Zapewnienie rodzinom pomocy prawnej – umowa zlecenie – **4 800 zł (brutto)**

Koszty związane ze współfinansowaniem pobytu dziecka w pieczy zastępczej
min. 300.000 zł

Ogółem: **min. 643.700 zł (brutto) w roku 2014.**

ROK 2015

Wynagrodzenia roczne 7 asystentów rodziny **273.000 zł (brutto)**

Wynagrodzenia kierownika Sekcji Wspierania Rodziny **58.500 zł (brutto)**

Wynagrodzenie Koordynatora asystentów rodziny **49.400 zł (brutto)**

Koszt roczny wynajmu pomieszczeń - biura Zespołu do spraw asysty rodzinnej (wraz z mediami) w dotychczasowej lokalizacji (Zamkowa 58A) **18.000 zł (brutto)**

Koszty eksploatacyjne związane z utrzymaniem biura (sprzątanie, materiały biurowe i środki czystości) **10.000 zł (brutto)**

Funkcjonowanie rodzin wspierających – **8000 zł (brutto)**

Zapewnienie rodzinom pomocy prawnej – umowa zlecenie – **4 800 zł (brutto)**

**Koszty związane ze współfinansowaniem pobytu dziecka w pieczy zastępczej
min. 500.000 zł**

Ogółem: min. **921.700 zł (brutto) w roku 2015.**

Wysokość środków przeznaczonych na współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej uzależniona jest od liczby dzieci w niej umieszczonych. Jest ona trudna do oszacowania na kolejne lata, ponieważ do wydatków na opiekę i wychowanie dziecka zalicza się wszelkie wydatki poniesione na rzecz dziecka w pieczy zastępczej.

Uwzględniając koszty związane z pieczą zastępczą należy podkreślić, że najskuteczniejszym instrumentem w walce o odsunięcie groźby zabrania dziecka z rodziny jest praca asystentów rodziny. Ich działania mają pomóc rodzinie zrealizować plan naprawczy, by przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie bez konieczności zastosowania ostatecznego rozwiązania, jakim jest umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej i rozdzielenie rodziny. Praca asystenta może być również prowadzona z rodzinami, których dzieci znajdują się w pieczy zastępczej na rzecz ich jak najszybszego powrotu do rodziny.

XII. PODMIOTY ŚWIADCZĄCE POMOC

Głównym realizatorem Programu jest Miejskie Centrum Pomocy Społecznej.

Miejskie Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach ul. Gdańska 7

Wydział Pomocy Środowiskowej realizuje swoje zadania w strukturach Miejskiego Centrum Pomocy Środowiskowej w Pabianicach.

Mieszkańcy Miasta Pabianic, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji mogą zgłaszać się do pracowników socjalnych. Pracownicy socjalni obok planowania form pomocy finansowej (zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej) pracują w środowiskach stosując pracę socjalną. *Praca socjalna jest specyficzną działalnością zawodową, mającą na celu lepszą adaptację wzajemną osób, rodzin, grup i środowiska społecznego, w jakim żyją, oraz rozwijanie poczucia godności osobistej i odpowiedzialności jednostek na drodze odwoływania się do potencjalnych możliwości poszczególnych osób, do powiązań międzyprofesjonalnych, a także sił i środków społecznych.*

Praca w środowisku pozwala zdiagnozować wiele dysfunkcji w rodzinach będących poza systemem pomocy społecznej i podjąć w nich działania profilaktyczne na zasadach interwencji kryzysowej. Wiele takich spraw jest zgłaszanych również przez mieszkańców Pabianic podczas wywiadów środowiskowych, jak również przez instytucje (szkoły, przedszkola) oraz anonimowe zgłoszenia.

Pracownicy Wydziału Pomocy Środowiskowej zajmują się:

- ✓ rozpoznawaniem, diagnozowaniem i analizą potrzeb mieszkańców w zakresie pomocy społecznej; wspomaganie osób i rodzin wymagających pomocy w osiągnięciu możliwie pełnej aktywności społecznej,
- ✓ współdziałaniem z grupami i społecznościami lokalnymi,
- ✓ organizowaniem różnorodnych form pomocy,
- ✓ zapobieganiem procesowi marginalizacji osób i grup, a także przeciwdziałaniu negatywnym zjawiskom w środowisku lokalnym.
- ✓ udzielenie osobom zainteresowanym pełnej informacji o przysługujących im świadczeniach i dostępnych formach pomocy społecznej,
- ✓ przeprowadzeniem wywiadów środowiskowych w celu ustalenia sytuacji materialnej i zdrowotnej, rodzinnej osób zgłaszających się lub zgłoszonych przez inne osoby, czy instytucje,
- ✓ pracą socjalną z podopiecznymi,
- ✓ podpisywane są kontrakty socjalne,

- ✓ realizowaniem zadań i współpracą z innymi podmiotami w ramach projektów systemowych.

W Wydziale są sekcje problemowe:

1. Sekcja do spraw usług opiekuńczych i mieszkań chronionych

Działania sekcji obejmują:

- poradnictwo dla mieszkańców Pabianic dotyczące zasad korzystania z usług opiekuńczych i umieszczania w mieszkaniach chronionych,
- przyjmowanie zgłoszeń od pracowników socjalnych o potrzebie świadczenia usług opiekuńczych,
- przydzielanie opiekunkom środowisk którym przyznano decyzją pomoc w formie usług opiekuńczych
- nadzór i kontrola nad prawidłowością przebiegu świadczonych usług.
- kwalifikowanie i kierowanie osób (na wniosek pracownika socjalnego) do mieszkań chronionych,
- przygotowywanie indywidualnych programów wychodzenia z trudnej sytuacji życiowej dla osób przebywających w mieszkaniach chronionych,
- monitorowanie programów i prowadzenie regularnych kontroli u osób przebywających w mieszkaniach chronionych
- koordynowanie określonych działań i planów w obrębie danej Sekcji z uwzględnieniem rozeznaczonych potrzeb oraz możliwości pomocy społecznej,
- współpraca i wspieranie sekcji do spraw umieszczeń w Domach Pomocy Społecznej

1. Sekcja do spraw umieszczeń w Domach Pomocy Społecznej

Działania sekcji obejmują:

- poradnictwo mieszkańcom Pabianic dotyczące zasad umieszczania w Domach Pomocy Społecznej,
- przygotowywanie dokumentacji w celu umieszczenia w Domach Pomocy Społecznej,
- przeprowadzanie wywiadów u osób zobowiązanych do alimentacji,
- naliczanie odpłatności za pobyt i przygotowywanie projektu planu pomocy społecznej,
- koordynowanie określonych działań i planów w obrębie danej Sekcji z uwzględnieniem rozeznaczonych potrzeb oraz możliwości pomocy społecznej,
- współpraca i wspieranie sekcji do spraw usług opiekuńczych i mieszkań chronionych.

1. Sekcja do spraw pracy z osobami bezdomnymi

Działania sekcji obejmują:

- udzielanie kompleksowego poradnictwa osobom bezdomnym zgłaszających się i zgłaszanych do Wydziału Pomocy Środowiskowej
- kierowanie osób bezdomnych do placówek dysponujących schronieniem
- sporządzanie, monitorowanie i realizacja indywidualnych planów wychodzenia z bezdomności z osobami bezdomnymi,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami i instytucjami w celu wspierania osób bezdomnych,
- koordynowanie określonych działań i planów w obrębie danej sekcji z uwzględnieniem rozeznaczonych potrzeb oraz możliwości pomocy społecznej.

1. Sekcja do spraw wspierania rodziny.

Działania sekcji obejmują:

- przyjmowanie zgłoszeń o rodzinach wymagających wsparcia,
- ewidencja rodzin objętych wsparciem,
- prowadzenie poradnictwa dla rodzin wymagających wsparcia,
- wnioskowanie o przydział asystenta rodziny,
- współpraca z asystentami rodziny przydzielonymi rodzinie,
- diagnozowanie, monitorowanie potrzeb i problemów rodziny wraz z rejonowymi pracownikami socjalnymi,
- uwrażliwianie i aktywizowanie środowiska lokalnego na potrzeby dzieci i młodzieży

- z rodzin dysfunkcyjnych,
- współpraca z instytucjami w celu stworzenia sieci wsparcia dla rodziny,
- organizowanie i prowadzenie grup wsparcia dla rodziców,
- koordynowanie określonych działań i planów w obrębie danej sekcji z uwzględnieniem rozeznaczonych potrzeb oraz możliwości pomocy społecznej.

Zadania realizowane są w oparciu o ustawę o pomocy społecznej oraz inne akty prawne. Realizowane świadczenia dzielą się na zadania własne i zlecone.

Zespół ds. pozyskiwania funduszy zewnętrznych –Zespół Projektowy „Drogowskaz-PRZEMIANA”, ul. Zamkowa 58 A

Od 2008 r. w ramach priorytetu 7.1.1 POKL w Miejskim Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach rozpoczęto realizację projektu systemowego „Drogowskaz-PRZEMIANA”. Od 2009 roku w ramach tego projektu pracują asystenci rodziny (całkowicie finansowani ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego). Do końca 2011 wsparciem asystentów w projekcie współfinansowanym z funduszy unijnych zostało objętych 59 rodzin. Obecnie pięciu asystentów rodziny obejmuje swoim działaniem aż 33 środowiska. Projekt będzie realizowany do 2013 roku a asystenci rodziny w projekcie są grupą rok rocznie zwiększającą swoją aktywność w wspieraniu rodzin. Dlatego też ich doświadczenie i wiedza na temat charakteru pracy, wsparta fachowo skoordynowanym działaniem i współpracą interdyscyplinarną między różnymi instytucjami jest mocną stroną tegoż systemu, gwarantująca sprawną realizację zadań wynikających z Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Ośrodek Profilaktyki i Integracji Społecznej ul. Partyzancka 31(w strukturach MCPS).

Ośrodek koordynuje i realizuje zadania ujęte w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz te, które wynikały z ustaw kompetencyjnych w obszarze polityki społecznej gminy. Działania Ośrodka Profilaktyki i Integracji Społecznej skupiają się na pięciu obszarach:

1. Zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i innych środków psychoaktywnych.
2. Udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy prawnej i psychologicznej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży.
4. Wspierania przedsięwzięć mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji oraz na rzecz reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych i ich rodzin.
5. Współpracy z innymi instytucjami w zakresie realizacji elementów strategii rozwiązywania problemów społecznych w Pabianicach.

W ramach realizacji Miejskich Programów: profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ośrodku działają:

A. Punkt ds. problemów alkoholowych prowadzi działalność konsultacyjno – informacyjną oraz grupy psychoedukacyjne.

Działają grupy:

- Grupa edukacyjna dla osób pijących szkodliwie i nadużywających alkoholu.
- Grupa psychoedukacyjna dla osób uzależnionych od alkoholu, które ukończyły podstawowy program terapeutyczny w placówkach leczenia uzależnień.
- Grupa psychoedukacyjna dla osób nadużywających alkoholu i pijących szkodliwie utrzymujących abstynencję.
- Program diagnostyczno-edukacyjny – edukacja na temat uzależnienia oraz praca nad redukcją szkód wynikających z nadużywania alkoholu. Tworzenie sieci wsparcia, opracowanie konstruktywnego planu zmiany.

B. Punkt konsultacyjny ds. narkomanii, HIV i AIDS

Oferta punktu skierowana do osób eksperymentujących ze środkami psychoaktywnymi, uzależnionych od nich oraz ich bliskich jak również do osób, które chciały zasięgnąć specjalistycznych informacji na temat narkomanii, HIV i AIDS. Odbywają się konsultacje: osób nieletnich, pełnoletnich oraz rodzin.

C. Punkt konsultacyjny - POMARAŃCZOWA LINIA

Oferta skierowana do rodziców, których dzieci piją alkohol jak również do dzieci eksperymentujących z alkoholem.

D. Punkt konsultacyjny dla ofiar przemocy

W Punkcie Konsultacyjnym prowadzone są m.in. konsultacje dotyczące współuzależnienia i przemocy w rodzinie, pomocy w wychodzeniu z sytuacji przemocy, porady prawne i psychologiczne, grupy edukacyjne.

E. Ośrodek Edukacji Uzupelniającej

Ośrodek prowadził edukację pozaszkolną dzieci i młodzieży zagrożonych wykluczeniem społecznym. Realizował programy wyrównywania szans edukacyjnych, zajęcia korekcyjno – kompensacyjne połączone z reedukacją dla dzieci i młodzieży.

Oferowana pomoc jest realizowana w trzech wymiarach: terapeutycznym, rozwojowym i edukacyjnym.

Prowadzone są indywidualne zajęcia uzupełniające braki wiedzy z poszczególnych przedmiotów, przygotowywanie dzieci do sprawdzianów wyników nauczania i egzaminów. Ośrodek współpracuje i prowadzi konsultacje z rodzicami, prawnymi opiekunami dzieci uczestniczących w zajęciach ośrodka, z pedagogami i dyrektorami (gimnazjów, szkół podstawowych, Zespół Szkół Specjalnych) z kuratorami sądowymi i społecznymi, z Domem Dziecka w Porszewicach oraz pracownikami Miejskiego Centrum Pomocy Społecznej.

F. Program socjoterapeutyczny TRATWA

Prowadzi zajęcia socjoterapeutyczne oraz: konsultacje indywidualne z dziećmi, konsultacje indywidualne z rodzicami i opiekunami, konsultacje pedagogiczne (w tym dla ofiar przemocy), spotkania interwencyjne. Prowadzi również grupę psychoedukacyjną oraz warsztaty i konsultacje indywidualne dla wolontariuszy. Przeprowadza spotkanie konsultacyjno oraz podejmuje interwencje kryzysową wobec: rodzin (diagnoza sytuacji, udział w grupie roboczej, opracowanie planu pomocy rodzinie i monitorowanie jego realizacji), rodzin w konflikcie, osób dorosłych i dzieci.

G. Świetlica internetowa

„Kuznia Pod Lwem" projekt profilaktyki środowiskowej skierowany do dzieci i młodzieży, którego głównym celem jest budowanie młodego społeczeństwa informacyjnego.

H. Pracownia profilaktyki i rozwoju społecznego

Oferta skierowana jest głównie do szkół podstawowych i gimnazjów z terenu miasta i zawiera szereg zajęć o zróżnicowanej tematyce skierowanych do różnych grup wiekowych. Zajęcia realizowane są w szkole lub w OPIIS, przez poszczególnych pracowników, w zależności od zapotrzebowania zgłoszonego przez szkołę.

I. Klub Integracji Społecznej

KIS realizuje programy aktywizacji społecznej i zawodowej na kanwie prac społecznie – użytecznych. W ramach Klubu Integracji Społecznej odbywają się następujące działania:

- spotkania indywidualne z uczestnikami prac społecznie użytecznych,
- działania doradcze: identyfikacja trudności w uzyskaniu zatrudnienia, diagnoza mocnych i słabych stron, wsparcie psychologiczne - kierowanie do odpowiednich specjalistów,
- wskazywanie instytucji wypełniających zadania dla bezrobotnych, kontakt z firmami pośrednictwa pracy i indywidualnymi pracodawcami,
- monitorowanie i koordynacja prac społecznie użytecznych w poszczególnych podmiotach organizujących miejsca pracy.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Do zadań zespołu należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ochrona ofiar przemocy w rodzinie, prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie, zapewnianie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.

Miejska Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ul. Partyzancka 31

Komisja inicjuje działania w zakresie przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Przyjmuje wnioski w sprawie osób mających problem alkoholowy. Po złożeniu wniosku - kwestionariusza, zostaje wszczęta procedura o nałożenie obowiązku leczenia przeciwalkoholowego. Prowadzi rozmowy motywujące do podjęcia leczenia, prowadzi działania zmierzające do nałożenia obowiązku leczenia w sytuacji, gdy osoba uchylająca się swoim zachowaniem powoduje rozkład życia rodzinnego, demoralizuje małoletnich lub zakłóca porządek publiczny. Komisja kontroluje punkty handlu alkoholem pod kątem przestrzegania ustawy (m.in. sprzedawanie i podawanie alkoholu nieletnim i nietrzeźwym).

Dzienny Ośrodek Adaptacyjny dla Osób Niepełnosprawnych ul. Cicha 24 prowadzi kompleksową rehabilitację psychofizyczną i społeczną w tym:

- diagnozę psychologiczną – pedagogiczną,
- wspomaganie rozwoju psychoruchowego i społecznego,
- rozwijanie dojrzałości społecznej, w tym sprawności w samoobsłudze, zaradności życiowej,
- rozwijanie pozawerbalnych i werbalnych form komunikowania się, w tym naukę mowy i korekcję wad wymowy,
- rozwój zainteresowań otaczającym światem, poznawanie rzeczy, zjawisk i procesów w nich zachodzących oraz związków przyczynowo – skutkowych,
- rozwój indywidualnych uzdolnień i zainteresowań,
- włączanie niepełnosprawnych w życie społeczności lokalnej (imprezy integracyjne),
- poradnictwo i wsparcie psychiczne dla rodzin osób niepełnosprawnych,

- określenie potrzeb osób niepełnosprawnych i przyczynianie się do tworzenia dla nich odpowiednich ofert pomocy wsparcia.

Wszelkie programy wychowawczo – rewalidacyjne, opracowywane są indywidualnie dla każdego uczestnika, po odpowiednim jego zdiagnozowaniu, obserwacji zachowania w różnych sytuacjach, dostosowane do jego możliwości psychofizycznych oraz upodobań czy zainteresowań. Wiele uwagi Ośrodek poświęca dzieciom autystycznym - ich rewalidacji i rehabilitacji

Warsztaty Terapii Zajęciowej ul. Jana Pawła II 68

Celem placówki jest stwarzanie osobom z niepełnosprawnością możliwości uczestniczenia w rehabilitacji społecznej i zawodowej, zmierzającej do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności, niezbędnych do prowadzenia przez osoby niepełnosprawne niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia – na miarę ich indywidualnych możliwości.

- ogólne usprawnianie osób niepełnosprawnych,
- rozwijanie umiejętności, w tym wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej, przy zastosowaniu różnych technik terapii zajęciowej
- przygotowanie do życia w środowisku społecznym, w szczególności poprzez rozwój umiejętności planowania i komunikowania się, dokonywania wyborów, decydowania o swoich sprawach oraz rozwój innych umiejętności niezbędnych w niezależnym życiu, a także poprawę kondycji psychicznej i fizycznej
- rozwijanie psychofizycznych sprawności niezbędnych w pracy
- rozwijanie podstawowych oraz specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających podjęcie pracy w zakładzie aktywności zawodowej lub innej pracy zarobkowej bądź szkolenia zawodowego

XIII. ZAKOŃCZENIE

Miejskie Centrum Pomocy Społecznej od lat prowadzi wiele inicjatyw na rzecz wspierania rodziny, poprzez szereg działań podejmowanych przez jednostki organizacyjne (OPiIS, projekt systemowy „Drogowskaz-PRZEMIANA”). Program Wspierania Rodziny dla gminy miejskiej Pabianice na lata 2013-2015 zakłada tworzenie coraz lepszych warunków dla poprawy jakości życia rodzin i dzieci, co może przyczynić się do zahamowania procesu umieszczania dzieci poza rodziną biologiczną (w pieczy zastępczej).

Program ten jest komplementarny z pozostałymi Programami realizowanymi na terenie Gminy Miejskiej Pabianice.

Spodziewanym efektem realizacji programu ma być poprawa sytuacji dziecka i rodziny, wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, wzmocnianie więzi rodzinnych, zminimalizowanie negatywnych zachowań, a tym samym stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka z terenu gminy miejskiej Pabianice.